

Сарајево, 24.09.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 17.09.2018.- 21.09.2018.**

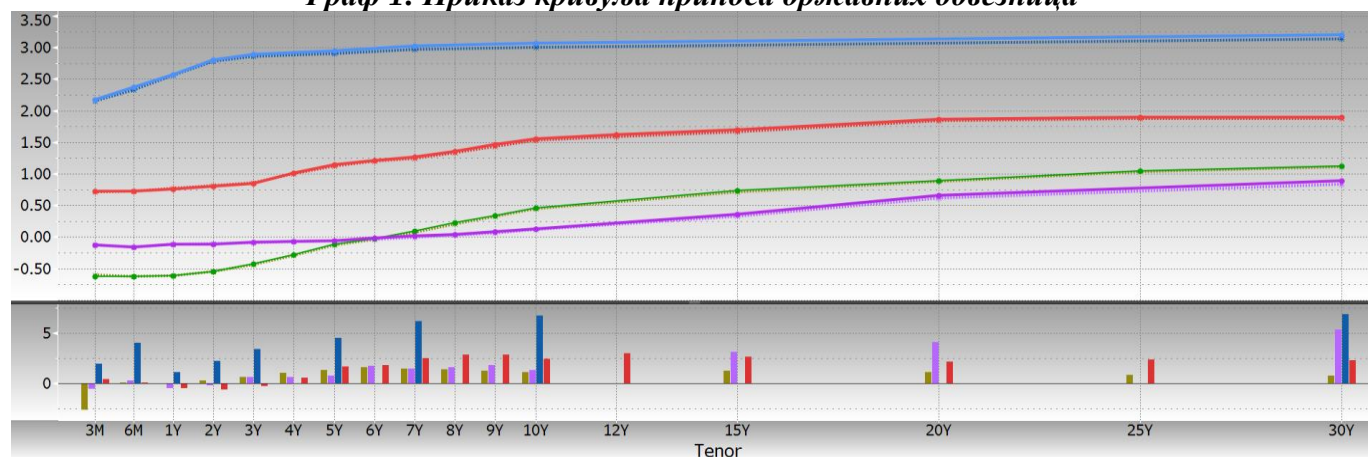
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	14.9.18	-	21.9.18	14.9.18	-	21.9.18	14.9.18	-	21.9.18	14.9.18	-	21.9.18
2 године	-0,54	-	-0,53	↗	2,78	-	2,80	↗	0,82	-	0,81	↘
5 година	-0,13	-	-0,12	↗	2,90	-	2,95	↗	1,13	-	1,14	↗
10 година	0,45	-	0,46	↗	3,00	-	3,06	↗	1,53	-	1,55	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	14.9.18	-	21.9.18
3 мјесеца	-0,576	-	-0,587
6 мјесеци	-0,625	-	-0,624
1 година	-0,577	-	-0,579

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 21.09.2018. године (пуне линије) и 14.09.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси италијанских обвезница су почетком протекле седмице забиљежили снажан пад, између осталог и под утицајем објављивања приоритета буџета од стране министра финансија Triaе. Након тога, до краја седмице приноси ових обвезница су кориговани на више, што је за резултат на седмичном нивоу имало смањење између 10,5 и 16,5 базних поена, на шта су највећи утицај имали приједлози за буџет 2019. године које је доставила једна од партија коалиционе Владе, а према којима се очекује да дефицит буџета остане задржан испод горњег нивоа од 3% БДП-а. Очекује се да ће нацрт буџета Италије за 2019. годину бити спреман и предат на разматрање Парламенту 27. септембра. Подаци ЕЦБ-а указују на то да су страни инвеститори поново почели да инвестирају у италијанске обвезнице у јулу, након што су у претходна два мјесеца забиљежени рекордно високи одливи (око 32 милијарде EUR у јуну и 36,8 милијарди EUR у мају). Ипак, објављени подаци указују на то да инвеститори још увијек нису спремни за улагања у обвезнице краћег рока доспијећа (до 1 године) те су у овом периоду били нето продавци обвезница с доспијећем мањим од једне године у износу од 3 милијарде EUR, док су, истовремено, купили 13

милијарди EUR обвезница дужег рока доспијећа. У посматраном периоду приноси сигурнијих обвезница су углавном забиљежили веома благи раст.

Изјаве представника ЕЦБ су углавном биле усмјерене на припреме које је потребно подузети прије почетка (дугорочног) процеса повећања каматних стопа, као и на евентуалну промјену стратегије комуникације, односно потребе да тржиште буде боље информисано о томе шта ова институција сматра прихватљивим прије него што донесе одлуку о промјени монетарне политике. Члан УВ ЕЦБ Villeroy de Galhau је упозорио да еврозона треба да до краја ове године, у складу с договором постигнутим у јуну, утврди детаље резолуције за формирање раније најављеног фонда, чији је циљ финансирање у кризним ситуацијама.

Истраживање Bloomberga, у којем је учествовало 44 економиста, је показало да се за еврозону очекује привредни раст од 2,1% у овој години, 1,8% у 2019. години те 1,7% у 2020. години (раније очекивано 1,6%). Прогнозе кретања стопе инфлације су непромијењене те за 2018. и 2019. годину износе 1,7% на годишњем нивоу. За референтну каматну стопу ЕЦБ-а се очекује да ће до краја трећег квартала наредне године остати непромијењена (0,0%), док се благи раст на 0,10% очекује у четвртм кварталу, што је, такође, непромијењено у односу на претходне прогнозе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) ЈУЛ	16,2	12,8	16,5
2.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ СЕП	14,3	12,0	14,7
3.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка СЕП	-13,0	-10,6	-13,7
4.	Запосленост – ЕЗ (квартално) II квартал	-	0,4%	0,4%
5.	Трошкови рада – ЕЗ (Г/Г) II квартал	-	2,2%	2,1%
6.	Стопа незапослености – Италија (квартално) II квартал	10,8%	10,7%	11,0%
7.	Промјена запослених – Француска (квартално) II квартал	0,2%	0,0%	0,2%
8.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) ЈУЛ	1,0%	-0,1%	2,3%
9.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) ЈУЛ	-	3,3%	5,8%
10.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) ЈУЛ	1,6%	-1,3%	1,4%
11.	Индустријска производња – Грчка (Г/Г) ЈУЛ	-	1,9%	1,2%
12.	Стопа инфлације – Њемачка АВГ	1,9%	1,9%	2,1%
13.	Стопа инфлације – Француска АВГ	2,6%	2,6%	2,6%
14.	Стопа инфлације – Шпанија АВГ	2,2%	2,2%	2,3%
15.	Стопа инфлације – Италија АВГ	1,7%	1,6%	1,9%
16.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR) ЈУЛ	-	2.341,7	2.323,3
17.	БДП – Ирска (квартално) II квартал	1,0%	2,5%	-0,4%

САД

Америчка администрација је прошле седмице објавила да ће од 24. септембра САД увести царине од 10% на увоз кинеске робе у вриједности од 200 милијарди USD те да ће исте до краја године повећати на 25%. Предсједник САД-а Trump је изјавио да је, у случају реципрочних мјера Кине, спреман да размотри увођење додатних царина за робу у вриједности 267 милијарди USD. Након саопштења америчке администрације, министар финансија Кине је изјавио да је та земља приморана да одговори на унилатерализам и трговински протекционизам САД те да нема другог избора него да одговори с властитим царинама. У таквим околностима, Кина ће увести царине на укупно 5.207 производа из САД у висини 5% и 10% умјесто раније предложених стопа од 5%, 10%, 20% и 25%, док су предложени производи на које се уводе царине непромијењени.

Према резултатима Reuters анкете, прогнозира се да ће привреда САД-а у овом кварталу биљежити експанзију од 3,1% те раст од 2,8% у четвртм кварталу. Такође, најновије прогнозе привредног раста САД-а показују значајно смањење стопе раста на 2,0% у четвртм кварталу наредне године, док је претходно прогнозирана стопа од 4,2%. Очекивања везана за стопу инфлације су остала непромијењена у односу на прошли мјесец. Економисти предвиђају да ће Фед повећати референтну каматну стопу на састанку ове седмице, те још један пут до краја текуће године. За

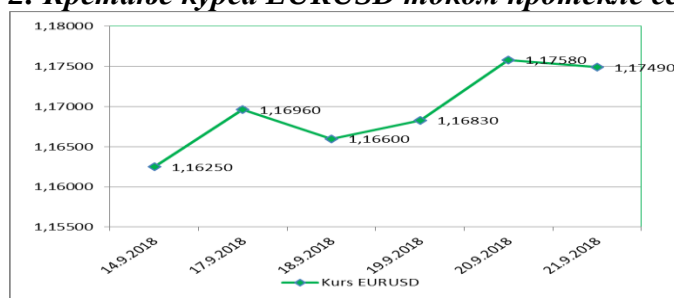
наредну годину се прогнозирају два повећања референтне каматне стопе, умјесто три, колико је до сада прогнозирано.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Текући рачун (у млрд USD) II квартал	-103,4	-101,5	-121,7
2.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М) АВГ	0,5%	0,0%	-0,7%
3.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 15.СЕП	210.000	201.000	204.000
4.	Индекс водећих економских индикатора АВГ	0,5%	0,4%	0,7%
5.	Индекс започетих кућа (М/М) АВГ	5,7%	9,2%	-0,3%
6.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Филад. СЕП	18,0	22,9	11,9
7.	PMI индекс прерађивачког сектора Р СЕП			
8.	PMI индекс услужног сектора Р СЕП			
9.	Индекс потрошачког повјерења према Bloombergu 16. СЕП	-	60,2	59,0

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1625 на ниво од 1,1749.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица у Великој Британији обиљежена је неизвјесностима око Брежита, односно преговорима који у посљедње вријеме не напредују. Велика Британија треба да напусти ЕУ 29.03.2019. године, а још увијек је мало тога јасно. Комитет за Брежит је објавио извјештај у којем наглашава да истиче вријеме за постизање споразума о Брежиту прије рока у октобру/новембру те да је потребно да се превазиђу значајне препреке како би се постигао споразум. Истакнуто је да постоје двије алтернативе садашњој стратегији, а то су царинска унија и усклађивање с релевантним ЕУ правилима или чланство унутар европске економске регије уз царинску унију. Ниједан од ова два приступа није конзистентан са садашњом политиком Владе. Овај комитет, који разматра и савјетује у дијелу политика, али нема легислативну моћ, је унутар себе подијељен по питању посљедица непостизања споразума о Брежиту, али постоји уска већина која сматра да би то било “хаотично и штетно”. И премијерка Мау се обратила појединцима у својој партији који изражавају супротна мишљења и изазивају подјеле у партији да би уколико наставе да нападају споразум о Брежиту, Велика Британија могла да напусти ЕУ без било каквог споразума, што је сценарио за који је ММФ истакао да би земљу учинио много сиромашнијом, а у другом интервјуу је истакла да неће бити продужења чланства Велике Британије како би се преговарачима дало више времена.

На самиту у Стразбургу који је одржан прошле седмице, предсједник Европске комисије Juncker је изјавио да је договор о Брежиту још увијек далеко, док је премијер Ирске Varadkar истакао да не постоји напредак у преговорима од марта. Поред тога, ЕУ лидери су упозорили премијерку Мау да њен економски план за Брежит “неће радити” те су јој дали четири седмице унутар којих треба да сачува преговоре о напуштању ЕУ. Приликом обраћања новинарима предсједник Француске Macron је истакао да Брежит показује једну ствар, а то је да није лако напустити ЕУ и да то није без трошка и без посљедица.

Главни ЕУ преговарач за Брегзит Barnier је изјавио да су преговори између ЕУ и Велике Британије били вођени у духу добре кооперације, али обје стране и даље имају нека неријешена питања, укључујући и границу с Ирском.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	СЕП	-	1,2%	1,1%
2.	Инфлација (Г/Г)	АВГ	2,4%	2,7%	2,5%
3.	Малопродаја (Г/Г)	АВГ	2,3%	3,3%	3,8%
4.	RPI улазне цијене (Г/Г)	АВГ	9,1%	8,7%	10,3%
5.	RPI излазне цијене (Г/Г)	АВГ	2,9%	2,9%	3,1%
6.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	АВГ	3,4	6,8	-3,1

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио благи раст с нивоа од 0,88946 на ниво од 0,89815, док је курс GBPUSD благо повећан с нивоа од 1,3068 на ниво од 1,3072.

ЈАПАН

Протекле седмице одржана је сједница MPC BoJ, након које је саопштено да ће BoJ задржати референтну каматну стопу на нивоу од -0,1%, како би омогућила већу флексибилност програма квантитативних олакшица, а што је у складу с очекивањима према којима ће бити потребно још времена прије него што инфлација достигне циљани ниво од 2%. Референтни принос на десетогодишње обвезнице је остао фиксиран на око 0% уз дозвољене осцилације од око 20 базних поена. Такође, очекује се да ће се стопа инфлације у Јапану повећати на 1,1% у текућој финансијској години до марта 2019. године, у односу на претходну процјену од 1,3%.

Подаци америчког ТИС-а су показали да је Јапан, који је највећи страни инвеститор у америчке обвезнице након Кине, повећао своја улагања, као што су то учиниле и Саудијска Арабија, Тајван, Сингапур и Француска. Премијер Јапана Abe би требало да се наредне седмице састане с предсједником САД-а Трампом како би се суочио с притиском да смањи суфицит од 69 милијарди USD са својим кључним савезником, од чега скоро 2/3 чини извоз аутомобила.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

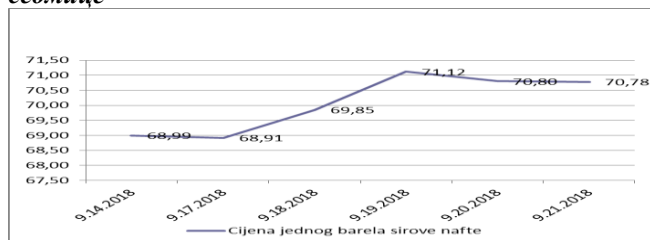
	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г)	АВГ	1,1%	1,3%	0,9%
2.	Темељна инфлација (Г/Г)	АВГ	0,4%	0,4%	0,3%
3.	Трговински биланс (у млрд JPY)	АВГ	-483,2	-444,6	-231,9
4.	Извоз (Г/Г)	АВГ	5,2%	6,6%	3,9%
5.	Увоз (Г/Г)	АВГ	14,5%	15,4%	14,6%
6.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	СЕП	-	52,9	52,5
7.	Индекс укупне индустријске активности (М/М)	ЈУЛ	0,1%	0,0%	-0,9%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 130,29 на ниво од 132,29. JPY је благо депрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 112,06 на ниво од 112,59.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела нафте је износила 68,99 USD (58,92 EUR). Почетком протекле седмице цијена нафте је биљежила благо смањење под утицајем појачаних трговинских тензија између највећих свјетских економија и појачаног страха по питању економског раста и тражње за енергијом. Након што су званичници из Саудијске Арабије у уторак изјавили да би цијена нафте могла расти изнад 80 USD по барелу, с обзиром на то да се тржишта прилагођавају смањењу снабдијевања након санкција САД-а, цијена овог енергента је забиљежила раст. Средином прошле седмице цијена нафте је забиљежила раст на преко 70 USD по барелу, након што је објављена информација о смањењу залиха овог енергента за 2,1 милиона барела дневно, на најнижи ниво од фебруара 2015. године. Већ сљедећег дана цијена нафте је благо коригована наниже, након што је председник САД-а Trump наставио с критикама ОПЕКС-а те нагласио да је то картел који мора да снизи цијену овог енергента. До краја седмице цијена једног барела сирове нафте се кретала око нивоа од 70 USD по барелу. Водеће трговинске куће које тргују овим енергентом предвиђају да ће се цијена једног барела сирове нафте повећати на 100 USD по барелу, по први пут од 2014. године, како се тржиште буде суочило са смањеном понудом нафте од стране Ирана, због санкција САД-а. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 70,78 USD (60,24 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.195,16 USD (1.028,09 EUR). Током протекле седмице цијена овог племенитог метала је у значајној мјери пратила кретање курса EURUSD, као и дешавања везано за трговински рат између САД-а и Кине. На раст цијене једне fine унце злата почетком прошле седмице утицала је блага депрецијација USD, јер су инвеститори спремни и на веће слабљење с обзиром на појачане трговинске тензије између САД и Кине. Апрецијација USD је била основни фактор који је утицао на смањење цијене овог племенитог метала у уторак. Наиме, последње три седмице цијена једне fine унце злата не прелази ниво од 1.215 USD, с обзиром на то да инвеститори чекају наредни састанак Феда, на ком се очекује повећање референтне каматне стопе. Један од истакнутих инвеститора, John Paulson, је у петак објавио да ће водити конзорциј од 16 инвеститора (под називом Shareholders Gold Council) који ће имати крајњи циљ да промовише конструктивни ангажман између рудника злата и инвестицијске заједнице. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.200,04 USD (1.021,40 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

